

עוֹתָקִים מִס' 1... מִתּוֹךְ 7... עוֹתָקִים
מִסְמַךְ זֶה מְכִיל 6... דְּפִים

ע.א.

עדות ס"א ל עורך ארז

מג"ד 53

נבו: הייתי רוצה שתעיד לפני על מספר התפתחויות בשלב הראשון של המלחמה. האם יש לך איזו שהיא התנגדות?

ארז: אין לי התנגדות.

ש. מה היה תפקידך במלחמה?

ת. מפקד גדוד 53 במטיבה 188.

ש. מה היתה פריסת הכוח שלך ביום הכיפורים לפני פריצת המלחמה?

ת. פלוגה אחת היתה מפורזת במחלקות, כאשר מחלקה אחת במוצב 116, מחלקה אחת במוצב 114 (וכשאני אומר מוצב, זה יכול להיות קילומטר אחד עד שניים אחרי המוצב, באיזור חניון טנקים) ועוד 4 טנקים במחנה ג' וחדר. פלוגה בת 7 טנקים הייתה בחושנייה, ועוד 11 טנקים, שכללו גם מפקדת גדוד וטנק מח"ט, היו גם-כן במחנה חושנייה.

ש. ממתי היית בהערכות זו?

ת. פעם ראשונה נכנסתי, נדמה לי, בסביבות ראש השנה, ישבנו בהערכות זד-כ-4 ימים. ביום שלישי, בשבוע שלפני יום הכיפורים חזרנו למחנה, וביום חמישי שוב נכנסנו להיערכות החירום הזו, כאשר השינוי היה שאת הפלוגה הכנסנו למחנה חושנייה.

ש. האם היה לשתי פלוגות הטנקים שהיו בחושנייה תיכנון למכות נגד בכוח מרוכז דו-פלוגתי או פלוגתי?

ת. לא היה שום תכנון כזה. התכנון שאנחנו עבדנו עליו, היה תיכנון יום קרב "קפיטל", של עיבוי המערך של הקו הראשון, לא ראינו שום אפשרות להפעיל אותם כאגרופי שריון מרוכזים.

ש. ומה, נאמר, אם האוייב עושה חדירה של גדוד טנקים באיזו שהיא גזרה, או לדוגמא, ולאור דוקא במלחמה כוללת: האוייב רוצה לעשות מחטף על שני מוצבים על 110 ועל 116 ופועל בכל מקום בעוצמה של גדוד טנקים, האם גם במקרה זה היית שולח רק פלוגות לעיבוי, או שהיית מנסה להשיג עדיפות מקומית, לדפוק עם שתי פלוגות טנקים את אחד מכווחות האוייב ו-אח"כ את השני.

ת. אני לא ידעתי על תיכנון שהבדל על מכות נגד בסדר גודל של גדוד או אפילו פלוגה. בכל התיכנונים שעבדנו עליהם (ובמקרה גם עשינו לפני יום הכיפורים ריענון של תוכניות אופרטיביות, עקב העובדה שגם ה-מח"ט היה חדש) עשינו רק תיכנונים של ימי קרב של "קפיטל", העלנו בהם אפשרות של ניסיון בו מבצע האוייב מחטף בסדר גודל קטן, אבל לא ראינו אפשרות של הפעלת כוחות מהחטיבה שלנו בסדר גודל של גדוד.

ע.א.

- נבו: לא ראייתם אפשרות בה האוייב מפעיל גרוד טנקים?
- ארז: לא דובר, למשל, על אפשרות, כפי שאתה מנסה להסביר, שהאוייב עולה עם גרוד טנקים על 116 ומולי ניצבת הבעיה: מה אתה עושה?
- ש. האם ידוע לך אם בכוחות אחרים בגזרות אחרות היה תיכנון?
- ת. לפני התפקיד שמלאתי ביום הכיפורים, הייתי מג"ד בחטיבת מילואים 679, כמינוי חירום, כי שרתתי ב-ביה"ס לשריון, ואז, בערך בזמן שתוכנן "כחול-לבן", דובר על בלימה של החטיבה לפני התפתחות של כניסה אוגדתית שלנו לגולן, לבשן.
- ש. האם זה מקרה של מלחמה כללית?
- ת. כן, כהתחלה של מלחמה כללית ואז דובר על מחטפים שלנו, לא על מחטפים שלנו, לא על מחטפים שלהם. עמדנו לדוגמא על תל-פארס וחישבנו באיזו דרך ניקח את תל כודנא כמחטף שלנו, ובלימות בקו יותר אחורי. זה תירגלתי, ודברנו על כך, בחטיבה 679 שהייתה במסגרת אוגדה 36.
- ש. אז דיברתם על הגנה בקווים אחוריים?
- ת. לא. זה לא בדיוק הגנה, דיברנו על בלימה כזו ועל משחקים טקטיים.
- ש. הסבר לי מה ההבדל בין קרב הגנה לבלימה... מין קרב שהייה?
- ת. כעיקרון זה אותו הדבר. איש מאיתנו לא חשב שנצטרך לבלום, לדוגמא, באיזור חושנייה או נפח. לא ראינו אפשרות כזו.
- ש. מה הבעייה המונעת מהאוייב להגיע באמצע היום לאזור חושנייה?
- ת. אין בעייה, עובדה שפעם אחת הגיע טנק בודד (היה זה זמן לא רב לפני המלחמה). למוצב 114, וגילו אותו רק כ-300 מטר מהמוצב. אפשר איפוא לבצע זאת, אך לא התכוננו לאפשרות כזו. יכול להיות שהיו גם בחטיבה איזושהן תוכניות אופרטיביות, אך אני מוניתי כחודש וחצי לפני המלחמה, ועד אז לא ראיתי אותן ולא דברנו עליהן.
- ש. האם ניתנה לך בשבת או לפני כן התראה שעומדת לפרוץ מלחמה?
- ת. ביום שבת בסביבות השעה 10.00 טילפן אלי ה-מח"ט (הוא ישב בנפח ואני ב-חושנייה) ואמר לי שהיום צריך לצפות למהשו. הוא לא אמר לי מלחמה. הוא אמר לי היום יהיה משהו, להגביר את כוננות ה-ג"מ ולהיות בהאזנה באיזור הטנקים, כולם עם סרבלים.
- ש. כלומר, שפרוץ המלחמה היה לך הפתעה מוחלטת?
- ת. כמלחמה, כן.
- ש. ספר לי מה אירע כשהתחילה המלחמה.
- ת. כשהתחילה המלחמה בסביבות השעה 14.00, ראינו את המיגים נכנסים צפונית ל-111 ומיד החלה הפגזה על מחנה חושנייה. אז פעלנו לפי התוכנית המקורית שלנו. כולם עלו על הטנקים ונעו לעמדות, כאשר טנקי המוצבים 116 ו-114 (זה ג' וחדר) נעו למוצבים שלהם.

1. עותק מס' .

ע. א.

ארוז: המחלקה של ג' וחדר נעה למוצב של 115, שם היו לה רמפות של טנקים. מהפלוגה של 7 (המשך) הטנקים שישבה בחושנייה, 4 טנקים נעו ל-111 ו-3 טנקים נעו ל-113 ("סגול" 351). יתר הכוח נע (עוד מחלקת טנקים) בפקוד ה-סמג"ד לאיזור 111, כאשר היתה צריכה לתפוס את העמדות מצפון לכביש, כשעל כל המבנה של ציר כודנא מפקד ה-סמג"ד, אני עם שאר הכוח (עוד 6 טנקים) נעתי לאיזור ציר הנפט, כשאנו צריכים לתפוס את העמדות של ציר הנפט, ה"יושבות" ממש משני צדי הציר, ואני עם הטנק שלי וטנק ה-מס"ח נענו למוצב 115 שזו היתה עמדת הפיקוד המיועדת של הגזרה הזו. טנק ה-מח"ט נשאר בשלב זה במחנה חושנייה זה היה בשעה 14.00, מיד עם פרוץ הקרבות.

נבו: זה לפי פקודה?

ת. כן, קבלתי בקשר פקודה: "פעל בהתאם לתוכנית, אל תפתח באש עדיין".

ש. מה הבינות מזה בהתאם לתכנית "קפיטל"?

ת. כן, בהתאם לתכנית "קפיטל", בשלב ראשון עוד אמרו לי שלא לפתוח מיד באש, אך תוך

כדי התנועה דיווחו לי הטנקים, שהיו כבר במוצבים, שיורים עליהם אש ישירה, ואז קבלתי אישור לפתוח מיד באש.

ש. ספר לי על התפתחות המלחמה.

ת. הטנקים שהיו צריכים להגיע לציר הנפט, את העמדות עצמן כבר לא הצליחו לתפוס.

ש. מי זה? אתה? אתה הרי אמרתי לי שאתה היית עם 6 טנקים.

ת. עם 6 טנקים, את העמדות עצמן כבר לא הצלחנו לתפוס, כי הסורים כבר היו בפנים.

ש. בעמדות האלה?

ת. כן, מה זה, עם שריון?

ש. טנקים?

ת. עם טנקים, בודאי.

ש. איזה כוח אתה מעריך?

ת. בערך, בשלב הזה - כ-30 טנקים, משהו כזה.

ש. איזה מרחק זה מקו הפסקת האש?

ת. קילומטר.

אני אתחיל לתאר קודם את גזרת ציר כודנא כי הגזרה הזאת נתקה ממני בשעה 4 - 5, ה-סמג"ד הגיע לשם, הוא מיד זיהה כוחות שנעים על ציר טרויה של הסורים, הוא התחיל לרפוק אותם.

ש. מה היה גודל הכוח של האוייב?

ת. בשלב ראשון הוא כבר דיווח לי, שהוא דפק כ-30 כלים, ושהם באים בהמונים.

ש. 30 כלים?

1. עותק מס' .

ע. א.

ת. כן, והם באים בהמונים, הוא אמר, הם כנראה הרגישו שאנחנו שוב על הציר הזה, על ציר הכביש, ואז הם בצעו איזה שהוא איגוף, ובאו דרך כאן דרך ה-א"מ. הם באו מדרום ל-מוצב 111, דרך ה-א"מ, ורצו לאגוף את מוצב 111 מדרום. ה-סמג"ד שלח אז כוח קטן לנסות לעצור אותם פה. מדרום ל-111, הדרך לא מסומנת כאן בדיוק. היא עוקפת את המוצב מדרום, יש פה עמדות טבעיות, שפעם היינו תופסים אותן, לפני שבנו לנו את הרמפות. הטנקים האלה - זה היה טנק אחד של ה-מ"פ ועוד טנק אחד, נדמה לי - הם נפגעו מיד. התנהל כאן כל הזמן קרב. הסורים כבר הצליחו לאגוף את המוצב, ו-בסביבות שעה 16.00 בערך נפצע ה-סמג"ד, ה-סמג"ד נפצע והוא פונה, ואז הוא אמר, שמי שיפקד על הכוח שם, זה יהיה סמל ראשון אחד בשם ברקוביץ, הוא היה הבכיר והיה סמל ראשון ותיק, וה-סמג"ד אמר שהוא יפקד על הכוח בשלב הזה, או קצת אפילו לפני זה, כשה-מח"ט ראה שיש פה מאמץ די גדול על הציר טרויה, והיות אני נמצאתי כאן, במוצב 115, וגם לי היה מאמץ על ציר ה-נפט. אז הוא אמר שה-סמג"ד ייכנס לרשת ויהיה כוח נפרד. לאחר שה-סמג"ד נפצע - הוא שלח לשם כוח אחד, את גדוד 82, והגזרה הזו ירדה ממני.

ש. בערך באיזה שעה?

ת. בין 4 ל-5 עוד בשלבי האור האחרונים. ועכשיו אני אעבור להתפתחות בגזרת ציר הנפט. בשלב ראשון ראינו את החדירה שלהם, כשהתחלה זיהינו כ-30 טנקים, עם טנקי גישור ועם "נכרים", הם באו בציר הנפט.

ש. "נכרים" - זה טנקים נגד מוקשים?

ת. נגד מוקשים. הם באו ממש בציר הנפט, כאשר בו זמנית התנהלה אש במוצב 115, עם המוצב הסורי ממול - הם העלו טנקים. במוצב 114, ובטנקים של 113 לא היתה התפתחות מיוחדת.

ש. מה זה 113?

ת. זה "סגול" 351. באזור הזה, היו לנו עמדות, בערך מול מוצב החפירות הסורי - ולא היתה התפתחות מיוחדת, היה די שקט. ב-115 הצלחנו, פחות או יותר לבלום אותם - בציר הנפט, אבל נפגעו לנו טנקים, והמצב מבחינת כמות טנקים בציר הזה - התחיל להיות רע.

ש. רגע, כמה טנקים נפגעו לך?

ת. נפגעו לי בשלב הראשון 2, ואחר-כך התחיל עוד אחד ונשארתי כבר עם 3.

ש. ממה נפגעו הטנקים?

ת. מטנקי האוייב.

ש. מאיזה טוחים התנהלה הלחימה?

ת. מטוח קרוב מאד: 200 מ', 300 מ', 400 מ'.

ש. הם התקרבו אליך או אתם אליהם?

ת. אני נעמדתי, כי לא הצלחתי להתקרב.

ש. גילית אותם פתאם במרחק 200 מ' ממך?

ת. 200 מ', 300 מ' לא הצלחתי להתקרב, ואז אני נעמדתי.

עוֹתָק מִס' 1.
ע. א.

- ש. כלומר הם נתנו לך להתקרב עד 200 מ'?
- ת. אני לא יודע אם הם נתנו לי בדיוק להתקרב כי אני חושב שאנחנו נענו אחד לקראת השני, ואז גולינו אחד את השני. במוצב 116 - דווח גם-כן, שמתקדמים אליהם, ואז המחלקה של המוצב נעה לעבר המוצב, לתפוס את העמדות, וניהלה איתם אש. כאשר טנק אחד עלה מיד על מוקש.
- ש. מוקש שלנו?
- ת. אני חושב שזה מוקש שלנו. ו-2 הטנקים האחרים התחילו לבצע את הלחימה שלהם. בשלב יותר מאוחר בסביבות שעה 7, או 8, אני חושב קבלתי....
- ש. 8, 7 בערב?
- ת. כן.
- ש. ומה היה עד החשיכה?
- ת. עד החשיכה התנהלה אש, זה הכל.
- ש. 3 טנקים שנשארו לך בציר הנפט המשיכו להילחם?
- ת. כן, המשיכו להילחם. אחר-כך הסתבר לי מה הם עשו.
- ש. איפה אתה היית אז?
- ת. אני הייתי במוצב 115, ובשלב מסויים הייתי גם פה.
- ש. כלומר, אתה נעת עם 6 טנקים לציר הנפט, עזבת אותם, והלכת למוצב 115 לעמדת פיקוד?
- ת. לעמדת פיקוד עם ה-קש"א שלי, היתה לי בעייה, שה-קש"א נפגע מיד בהחלה, הוא אפילו לא הספיק להיכנס לכאן לעמדה, ואז גם כל נושא הארטילריה הייתי צריך לסדר אותו לבר.
- ש. עכשיו עוד לפני זה, מה הכוחות שדחפו בכל מקום? מולך, אחת-אומר, מול 6 הטנקים שנעו לציר הנפט, ושאתה עזבת אותם אחר-כך, כדי לעבור ל-115, היו כ-30 טנקים?
- ת. כ-30 פלוס, וזיהינו כל הזמן תנועות בעומק ציר הנפט.
- ש. גל שני של האויב, ומול 116?
- ת. מול 116 זיהו כ-10 טנקים, קשה לי לדעת בדיוק, בסביבות 10, 12 טנקים.
- ש. ומול 115 - היו טנקים?
- ת. מול 115 - היו טנקים בעמדות.
- ש. לא היתה אש?
- ת. היתה אש, אבל לא היה גסיון פריצה.
- ש. מוצב 114 - לא היתה אש. כלומר פרט לאש ארטילרית, אבל אש ישירה, כנ"ל ב-113.
- ת. אם נסכם, הפריצות היו מול ציר הנפט, מול 116.
- ת. כן.

עוֹתָק מִס' 1.
ע. א.

ש. מול 114 היתה פריצה?

ת. לא.

ש. צפונה לזה - עד לציר כודנא - היה ריק?

ת. היה ריק, בציר כודנא היתה הפריצה שלהם, גם בציר כודנא, בציר טרויה ומדרום ל-111.

ש. זה עד החשיכה?

ת. עד החשיכה.

ש. ומהחשיכה?

ת. אני קבלתי מחלקה בפיקוד ס"מ"פ, על-מנת לעכות ²אז גדוד 82.

ש. באיזו שעה בערך?

ת. אני חושב שעם החשיכה בערך, לעכות את אזור ציר הנפט. בין 7 ל-8, דווח לי ה-מח"ט שעולים על מוצב 117.

ש. ברגל?

ת. ברגל.

ש. או ברכב? זו דרך ארוכה ואי אפשר לעבור שם.

ת. לא, אבל נדמה לי שהוא דיווח שעולים על מוצב 117, ויש תנועה של טנקים. היות שלא היה לי כוח לשלח לשם, כי הכוחות שלי היו כולם תפוסים ואת המחלקות האלה הוא לא הסכים בשום פנים שאזיז מהמקום.

ש. "הכוחות האלה" - אתה מתכוון מוצב 114 ומוצב 113?

ת. כן, היות שיכול להיות פה גם ניסיון פריצה, אז לא היה שום אישור להזיז אותם. אז הוא אמר שהוא שולח פלוגה מוקטנת, בציר הרשת. מצפון לדרום, על-מנת שתעבה את אזור 117, הכוח הזה נכנס אלי לרשת, והוא ידע כבר שהוא צריך לנסוע ל-117.

ש. גם הכוח הזה מגדוד 82?

ת. כן, כשהוא הגיע מדרום ל-ג'וחדר, 2 קילומטר בערך, הוא דיווח, שהוא עלה על מארב. נפגעו לו כ-4 טנקים. הוא דיווח שהוא מפנה אותם וממשיך דרומה.

ש. לך גם היו טנקים לסמוך עליהם, או שהם זזו?

ת. הם זזו ל-115.

ש. אותם טנקים זזו מ-ג'וחדר ל-115?

ת. כן, לי בעומק לא היה שום טנק.

ש. כלומר, שהאוייב הסתגן. בין 115 ל-116 או צפונה ל-115 והגיע לג'וחדר.

ת. מדרום ל-115, היות ואני חסמתי בשבילו את ציר הנפט, ואז הוא עקף את ג'וחדר, את התל-עצמו, והגיע מדרום ל-ג'וחדר.

1. עותק מס' ...
ע. א.

- ש. זה היה כוח שריון?
- ת. כוח שריון, אז הוא אמר שהוא נע דרומה ל-117. דיווחתי ל-מח"ט שיש כוחות שריון שנעים מדרום לי, ואז כבר התחלתי לראות אותם באיזור הזה?
- ש. איך התחלתם לראות אותם? זה היה עוד אור?
- ת. לא, פנסים כחולים. הם נסעו עם פנסים כחולים - וכל פעם היו מרימים זיקוקים.
- ש. איזה צבע?
- ת. צהוב.
- ש. באיזה אזור? מערבה לתל-ג' וחדר כקילומטר.
- ת. מערבה, קשה לדעת אם זה בדיוק קילומטר. מדרום לציר מחוזה וממערב לציר טיפה.
- ש. וזה כבר בשעות הערב המוקדמות?
- ת. בסביבות השעה 8, בינתיים התחילו להיות בעיות תחמושת, לכוח של 116. היות וקבלתי ל-115 תגבורת של המחלקה, בפיקוד ס' מ"פ. שלחתי מחלקה דרומה ל-116, כי המחלקה שהיגיעה מגדוד 82 לא ידעה בדיוק איפה זה 116, כי הם לא היו ברמת-הגולן, והכות שלא נדע איפה זה, הם עלו ל-116, טנק אחד נפל לתעלת ה-ג"ט.
- ש. איזה טנק? שלך או של 82?
- ת. שלנו אני חושב, נפל לתעלת ה-ג"ט.
- ש. גם כן מאי-הכרת הגזרה.
- ת. לא, פשוט בגלל בעיית לילה.
- ש. לא היה לך אינפרא אדום?
- ת. היה אינפרא אדום לנהג, אבל אם המפקד גם לא רואה את זה, אז לא תמיד זה הכי יעיל בעולם. מה עוד שהיה לילה חשוך ובהמולה, עם אש ...
- ש. כן, עלול ליפול טנק לתעלה גם ביום.
- ת. זה בטוח, אז הוא נפל בלילה, הכוח שהמשיך דרומה ל-117, טען שהוא נתקל בכוחות והוא לא מצליח להגיע. הוא נעצר בתל-סאקי, בתל-סאקי הוא אמר שמנצנצים לו - והוא מזהה כוחות שלנו - חי"ר שהיו בתל-סאקי. אז גם הוא היה במקום בתל-סאקי. הוא לא הגיע ל-117, במקביל התחיל נסיון פריצה לעבר מוצב 115.
- ש. בערך בין 8 ל-9?
- ת. 9 בערך.
- ש. עם איזה כוח?

עוֹתֵק מִס' 1...

ע. א.

- ת. בהתחלה אנחנו זיהינו ב-12 טנקים, הם עלו מכיוון דרום-מזרח לעבר המוצב, וניסו לעלות עליו ביקשתי תאורה על-מנת...
- ש. מה זה ביקשת תאורה? לך לא היתה תאורה?
- ת. לא ארטילרית.
- ש. כן, אבל אין מרגמות 81 במוצב 115?
- ת. לא, אולי יש, אני לא יודע.
- ש. בכל מוצב ה-חי"ר, היו מרגמות.
- ת. היו מרגמות, אני יודע, שצות מרגמה אחד נפגע במוצב 111.
- ש. האם לא היה לך סידור לבקש מהם תאורה?
- ת. לא היה לי שום סידור כזה.
- ש. לא היה לך קשר אתם?
- ת. לא היה לי קשר ישיר אתם.
- ש. לא היה לך קשר עם מוצב 115?
- ת. לא, עם מוצב ה-חי"ר - לא היה לי קשר, עם הטנקים שלי, הם לא היו בדיוק המוצב, הם היו על הרמפה, מימין למוצב.
- ש. איך יכולת אם כך להתקשר למוצבי ה-חי"ר? לא היתה לך אפשרות?
- ת. הם היו נכנסים לרשת של הפלוגות.
- ש. ואתה - לא יכולת להכנס לרשת הזו?
- ת. אני יכולתי, אבל האזנתי גם לרשת החטיבתית, וגם לרשת הגדודית, וכל הזמן ירדה אש ארטילרית, אני לא יודע אם זה היה שווה להפעיל את צות המרגמות בצורה חשופה, ואז ביקשתי מארטילריה תאורה. הם נתנו לי תאורה, לקח קצת זמן עד שכוונתי אותם, הם היו די יעילים, והצלחנו לבלום את המאמץ הזה על מוצב 115. הם לא הצליחו לעלות עליו.
- ש. עד לאיזה מרחק מהמוצב הם הגיעו?
- ת. הם הגיעו עד כ-300 מ' מהמוצב.
- ש. היו להם נפגעים?
- ת. בטוח, אנחנו ראינו בערך... כלים שלהם בוערים... אתה מבין.
- ש. כמה מדורות ראיתם?
- ת. בערך 5 - 6 מדורות.
- ש. ובזה נבלם המאמץ ב-115?
- ת. 115 בשעה 12 בלילה בערך, לאור זה שהיו כבר טנקים, ממערב לציר טיפה באזור הזה, אמר לי ה-מח"ט להזיז את הכוח שיושב על ציר הנפט לתוך מחנה ג' וחדר, להתבסס על סוללות העפר שמסביב למחנה ולהוות מין אגרוף משוריין, נענו אחורה, נכנסנו למוצב הזה, לתוך המחנה, ולמעשה היינו מעין אגרוף משוריין כאשר נסיונות ההתקדמות שלהם היו גם לציר טיפה מדרום ל-צפון בציר מחצה מזרח למערב, ופה עשינו הרבה מאד מדורות.

1. עותק מס' א.

ע. א.

- ת. : הדלקנו הרבה מאד כלים, זיהינו כוחות שלהם שבאו לנסות לפנות נפגעים, ו-נגמ"שים. וגם אותם הצלחנו להדליק.
- ש. : אם ככה - אתה אומר לי "הרבה מדורות היו" למעשה - רוב שדה הקרב היה אם כך מואר.
- ת. : היו נקודות אור.
- ש. : כן, ברור.
- ת. : נקודות אור היו, ובאמת, עם הנקודות האלה, היות והם היו ממש באזור צומת הכביש כאן, כביש ציר הנפט, אז האזור הזה היה מואר טוב.
- ש. : זה אזור, איזה ציר? ציר רשת?
- ת. : ציר טיפה.
- ש. : ציר טיפה ו-מחזה?
- ת. : הטנקים של 116, נגמרה להם התחמושת, נשארו שם 3 טנקים, נדמה לי של 116, שנגמרה להם תחמושת, שאחד מהם גם עלה על מוקש - נשארו בערך 3 טנקים - וגם הם התרכזו באזור תל-סאקי.
- ש. : יחד עם ה-סמ"פ?
- ת. : לא, זה-מ"פ של 82, ואז נוצר מצב, מסכיבות שעה 2 בערך, עם שעות הבוקר המוקדמות, שהמצב היה חצי סטטי, כי פה במוצב 115 ניהלנו אש, במוצב 114 - לא ניהלנו אש - ובמוצב 113 ניהלנו אש וזיהינו נסיונות חדירה שלהם, לא גדולים, ואז ניהלנו איתם קרב אש. וזיהינו כוחות של האוייב בציר הזה, קשה מאד לדעת ממערב לציר טיפה.
- ש. : כלומר, חדירת האוייב בציר הנפט, היה משהו עד הבוקר?
- ת. : כן, בבוקר...
- ש. : ולא היה לנו כם שום כוח על ציר הנפט?
- ת. : לא, כלומר היה בצומת.
- ש. : אבל חוץ מהצומת לא היה?
- ת. : לא היה.
- ש. : הייתי רוצה להבין את זה, אם היתה חדירה, האוייב העיקרי בציר הנפט, מדוע הטנקים שלנו לא נשארו באזור ציר הנפט קרוב לגבול?
- ת. : כי הם אגפו מדרום לציר הנפט ונכנסו ככה כנראה. (מראה מפה).
- ש. : זה שטח שמאפשר פריסה?
- ת. : לא מאפשר פריסה טובה, אבל אפשר לעבור.
- ש. : לו היה פה כוח יותר גדול, נאמר, פלוגת טנקים, היה אפשר לבלום אותו, או שגם זה לא היה מספיק?
- ת. : פלוגת טנקים גם לא היתה מספיקה, במאמץ שהם באו היא לא היתה מספיקה.
- ש. : כן, אבל המאמץ התחיל עם גרוד.
- ת. : עם גרוד - בסדר, עם הגרוד של חטיבת ה-חי"ר הוא התחיל, אבל בשלב יותר מאוחר כבר התחילו להגיע הטנקים, הגיעו T-62, וזה כבר לא מחטיבת ה-חי"ר.
- ש. : זה מחטיבת הטנקים העצמאית.
- ת. : אז מחטיבת הטנקים העצמאית.
- ש. : אז ככה היה המצב עד הבוקר, בגזרה הצפונית של ה-סמג'ד?

1. עותק מס' .
ע. א.

היא לא היתה של ה-סמג"ד, היא ירדה ממני, היא היתה של מג"ד 82, ואני כבר לא...
והוא נלחם שם?

הוא נלחם ו...
אתה יודע מה קרה לו, דשמה?

אני יודע שבשלב מסוים הוא נפצע.
והבוקר? איך מצא אותך הבוקר?

הבוקר מצא אותי כמו שאני אומר לך: הכוח בתל-סאקי, כוח בתוך מחנה ג'וחאדר, טנקים

ב-114, וב-113, ואז ה-מח"ט אמר לי, היות וכנראה היתה חדירה רצינית, ואולי הוא ידע

עליה יותר טוב ממני, אני לא יודע, ואז הוא אמר לי, לרכז את הכוח שלי - פרט

לתל-סאקי, שהוא לא יכול לנוע לכאן, והוא יטפל בתל-סאקי בחילוץ של הכוח הזה -

לרכז את הכוח שלי באזור תל-פארס. עוד לפני זה, ניסו להיכנס לתוך נחל-גשור

הישנה טנקים, זה מתחת לתל-פארס, טנק ו-נגמ"ש סורי שדפקנו אותם, ואז ריכזנו את

הכוח באזור תל-פארס, כאשר חלק מהכוח היה מסביב נחל גשור הישנה, למטה, וחלק

מהכוח היה באזור המחצבה - על התל. לא בפסגה אלא במחצבה.

אלה הן עמדות טובות במחצבה?

כן, עמדות טובות, שלטו מגבוה. בערך בשעה 8 קיבלתי הוראה לפנות את אנשי ה-חי"ר

במוצב 115, ו-114.

באיזה שעה, בבוקר?

בסביבות 8 כן, ל-116, לא הצלחתי להגיע, כי לא היה לי סיכוי להגיע, אז אמרתי לרכז

את אנשי ה-חי"ר של 115 ו-114 לנחל גשור הישנה, ואז למעשה הייתי מרוכז בנחל

גשור הישנה, כאשר כ-5 - 6 טנקים היו למטה, ו-7 טנקים היו למעלה. בערך, באזור

המחצבה ואנשי ה-חי"ר היו בנחל גשור הישנה והיו גם בתוך הבונקרים של תל-פארס,

למעלה בתצפיות, אש ארטילרית היתה שם כל הזמן, אני ביקשתי מטוסים לסיוע - היות

ואז ראיתי גם מאמצים שלהם נעים על הציר.

מה זה מאמצים - הרבה טנקים?

כמויות.

וביום ראשון?

ביום ראשון, ראיתי כוחות שלהם, היו כמה מקרים של גיחות שלנו לאורך הציר, אבל זו

היתה כמות מאד קטנה, ממש כמות קטנה.

גרמו לאבדות?

גרמו, אבל באמת כמות נורא קטנה שלא השפיעה.

מה זה כמות קטנה? היו פחות מ-10 גיחות?

פחות מ-10 גיחות, פעם אחת ראיתי 2 מטוסים, נדמה לי.

זה היה במשך כל הזמן בבוקר - או עד הצהריים?

עד הצהריים.

לא באו לסייע על הציר הזה?

על הציר הזה, מה שאני ראיתי כן.

ומה אתה ראית מתל-פארס? אתה ראית בודאי - "מהקו הסגול".

עוֹתָק מִס' 1.

ע. א.

- ת: אני ראיתי מתל-פארס די עמוק, תיכף אני אספר לך מה ראיתי מתל-פארס.
- מתל-פארס זיהיתי את המאמץ שלהם ברור - מאמץ גדול שנע מציר טרויה מדרום ל-111 והולך לאזור חושנייה. ככה או ככה זיהיתי כוחות שלהם, זיהיתי מאמצים גדולים, מאות, אני לא אגזים, לאו דוקא טנקים - גם טנקים, רק"מ, רכב, זיהיתי שיירות שלהם שנעות מדרום למוצב 111, זיהיתי כוחות שלהם, שנכנסים. לציר הנפט.
- ש: גם כאן בעוצמה דומה?
- ת: לא, בעוצמה יותר קטנה.
- ש: אתה חושב שביום ראשון - המאמץ העיקרי של האוייב הלך בציר כודנא - חושנייה?
- ת: כן.
- ש: בטוח?
- ת: אני כמעט משוכנע.
- ש: וזה מראייה?
- ת: מראייה, ראיתי עוד ריכוז של כוח, על ציר רשת, כ-3 ק"מ מהקו הסגול, לכיוון מזרח, ראיתי ריכוז כוח גדול, ענק, הוא היה שם...
- ש: האם נראה לך שהמאמץ העיקרי של הדיביזיה נע מצפון לך, על ציר כודנא?
- ת: כן.
- ש: ולא על ציר קוניטרה?
- ת: לא, אני לא יכול לחתום על זה בערבות, אבל לפי סדרי הגודל שראיתי נכנסים, זה מה שאני חושב.
- ש: ושמה עבד ח"א עליהם? על אזור כודנא?
- ת: לא עבד בצורה רצינית, מה אני אניד לך, היות ואני ראיתי את השיירות שלהם, ואני ראיתי אותם הכי טוב בגזרה, וכי אני ישבתי בתל-פארס, זו הנקודה שיושבת על כל האזור, ודיווחתי...
- ש: כמה גיחות אתה מעריך היו בצהריים על ציר כודנא?
- ת: קשה לי לדעת, אני אומר לך; קשה לי להעריך גיחות, יש גיחות שלא תמיד אני רואה אותן, הפצצות מגבוה אני לא תמיד רואה.
- ש: ראית הפצצות מגבוה?
- ת: העובדה היא שראיתי כ-5 - 6 מטוסים שלנו נופלים, אתה מבין?
- ש: אז סימן שהיו הרבה.
- ת: אז סימן שהיו, אבל - זה לא זה.
- ש: זה בטוח שאלה היו שלנו?
- ת: כן זה בטוח, אבל הפצצות, הגיחות, לא יצרו איזה שלב של עצירה של האוייב.
- ש: דליקות - רבות היו?
- ת: לא היו הרבה, היו, אבל לא הרבה.
- ש: מה זה לא הרבה? יותר מתריסר?
- ת: תריסר, בכמות הזאת שלהם, זה לא היה משמעותי.

עוֹתָק מִס' 1.

ע. א.

- ש. ברור, למאות כלי רכב - תריסר כלי רכב זה לא משמעותי, הארטילריה שלנו - ירחה עליהם?
- ת. ביום ראשון - לא בצורה רצינית.
- ש. אז אמרת לי שעל ציר כודנא מדרום ל-1111הלך מאמץ של מאות כלי רכב, ועל ציר הנפט עצמו לא ראית הרבה.
- ת. היו גם - אבל לא הרבה...
- ש. עכשיו, במשך היום - הם ניסו, מדי פעם לשלח כוחות קטנים בסדר גודל של מחלקת טנקים ומחלקת נגמ"שים להגיע לנחל-גשור הישנה ולתל-פארס, את הכוחות האלה היות והם באו תמיד בסדר גודל - פחות או יותר כזה - הצלחנו לבלום והם לא הצליחו להיכנס.
- ש. מכיון שהם לא עשו מאמץ מרוכז.
- ת. כן, הם יצאו כנראה מתוך נקודת הנחה; תל-פארס - הם יקיפו אותו, או שהוא יפול באיזה שהוא שלב.
- ש. ואם הם היו מכניסים כוח יותר גדול; נגיד גדוד, הם לא היו יכולים לדפוק אתכם?
- ת. גדוד - גם לא, כי אני הייתי בעמדות מאד טובות, אתה מבין? גדוד - לא.
- ש. היית על רכס שלם?
- ת. על רכס שלם, אתה מבין, אז גדוד - לא, אבל אם היו שולחים סדר גודל הרבה יותר גדול - היו מצליחים.
- ש. האם מתל-פארס, איזה 3 ק"מ, עד ציר הנפט, נכון?
- ת. זה יותר מ-3 ק"מ.
- ש. היה נסיון מסויים שאני ניסיתי לירות לעבר ציר הנפט, אבל זה לא הלך טוב כי יש פה רכסים שמסתירים, קפלי קרקע.
- ש. אבל מילאת משימת דיווח, חשובה מאד.
- ת. כן, אני מקווה.
- ש. כן, ועד מתי נשארת שם?
- ת. בשעה 14.00 התחילה הפגזה מאד רצינית, כל הזמן הייתה הפגזה - אבל בשעה 1400 - התחילה הפגזה מאוד רצינית, ובסביבות שעה 1600 זיהינו הליקופטרים מנסים לרדת על התל. בין 4 ל-5 הליקופטרים לערך, אנחנו פתחנו עליהם מיד באש, על ההליקופטרים והיפלנו 2. הם נפלו מצפון לתל, מצפון לציר רשת, 2 זיהינו נופלים.
- ש. כמה היפלתם אותם, בתותחים או ב...?
- ת. במקלעים, והשאר הסתלקו, הם ניסו לעשות, כנראה, את אותו תרגיל של החרמון. ה-חי"ר במוצב למעלה, במוצב התצפית, דיווח לי, שיש נסיון עליה של חי"ר עליהם מכיוון מזרח, ואז הטנקים שהיו לי למטה, עשו תנועת (הקלה) ירו פה על הרכס של ההר, על הדופן של ההר, אבל הם לא זיהו שום דבר. כנראה בהשפעת ההליקופטרים. מיד לאחר שגמרנו את העסק עם ההליקופטרים - ירדו כל אנשי ה-חי"ר מהמוצב למעלה, ממוצב התצפית, אל המחצבה. הם חשבו שההליקופטרים יצליחו לנחות, והם די פחדו להישאר שם לבד בלי טנקים. בשלב ראשון, שלחתי 2 טנקים למעלה, עד המוצב עצמו, לדעת אם יש שם באמת כוחות טוריים - ולא היו. ה-חי"ר ירד אלי, והוא היה יחד אתי, היה שם מבנה של בטון. טוב לא נכנס לפרטים.

עוֹתָק מִס' 1.
ע. א.

- ת: בסביבות שעה 1600, מיד אחרי זה, נאמר לי, שבליילה, אני מפנה את השטח, ואז אמרתי שארד בציר של מעלה גמלא.
- ש: כמה טנקים היו לך באותו שלב?
- ת: היו לי בין 12 ל-14 טנקים, אני לא יודע בדיוק, אבל ככה, היתה לי בעייה של טנקים לא תקינים, שהצידוד לא עבד.
- ש: זה לא כולל את הטנקים של כוח ה-סמג"ד?
- ת: לא, לאאלה טנקים שהיו לי באזור תל-פארס והיתה לי בעיית תחמושת ובעיית דלק, כי אני לא תדלקתי ולא תחממתי מתחילת המלחמה.
- ש: למלחמה נכנסת מתוחמש ומתודלק?
- ת: מלא.
- ש: כמה ק"מ עשית?
- ת: אפילו שעמדתי לא דיממתי מנועים.
- ש: לא דיממח מנועים?
- ת: במרבית המקרים, היו מקרים שדיממתי מנועים, אבל טנקים שעומדים, במגע אש כל הזמן, באזור 115, ובאזור ציר הנפט - הם לא יכולים לדמם את המנועים, כי הצידוד, כל המערכות עובדות, אז צריך להניע את המנועים. נכון שזה צורך פחות דלק, אז בגלל זה אני התחלתי את המלחמה בשעה 1400, ואני הייתי ביום ראשון בשעה 1600 ולא נעמדתי עוד לגמרי בלי דלק. אבל - עשיתי הערכה, שאני עומד 26 שעות בערך, עלולה להיווצר לי באיזה שהוא שלב בעיית דלק וגם בעיית תחמושת, כי יש לי טנקים שהיו ריקים ממש, מצאתי במיכלים של המחצבה קצת דלק - ואז תדלקתי את הטנקים, חלק מהטנקים... ומה קרה ביום ראשון בלילה?
- ת: עם חשיכה, ירדתי למטה, היקמתי את הכוח, פיזרתי את אנשי ה-חי"ר בין הטנקים, היו בערך 60 אנשים ואז שמתי על כל טנק בין 5 ל-6 אנשי חי"ר, ונעתי לכיוון מעלה הגמלא, כאשר המטרה שלי הייתה - לא לנוע על צירים, כי אמרתי, האויב נוסע בשטח, נוסע על צירים, ואני רציתי לנוע במקביל לצירים, גם התבססנו על הכרית השטח שלנו. נענו עד המעלה, כשבדרך, עלינו פעמיים על מארבים קטנים שלהם.
- ש: של חי"ר או של שריון?
- ת: פעמיים של שריון, רק של שריון למעשה, ועברנו קרוב מאד לכוחות שלהם, ממש קרוב, פעם אחת עברנו במרחק של 100 מ', זו היתה יציאה במזל, ראינו אותם כל הזמן, נעים, והיות והם נעו, עוד פעם אני אומר - עם פנסים כחולים כאלה, או שהיו פעם מרימים זיקוקים - זה עזר לי לזיהוי שלהם, ואז פחות או יותר תימרנתי את עצמי לנוע. חציתי את ציר קקל¹¹ ואז הגעתי למעלה גמלא. כשהתחלתי לנוע במעלה, זיהיתי פעם אחת במרחק של 1200, מ' ממני בחשך, התנועה היתה מאד איטית, כי אני פחדתי מהכוחות שלהם, הייתי נע, עוצר, סורק את השטח ושוב פעם מתקדם, עוצר סורק, ושוב פעם מתקדם, ואז זיהיתי במרחק כ-1200 מ' ממני, 2 טנקים. לא ידעתי אם זה טנקים שלנו, או טנקים שלהם, התקשרתי לחטיבה ל-קמ"ג החטיבתי שהוא אז למעשה ריכז את העניינים, ה-מח"ט כבר נהרג, והודעתי לו על הזיהוי שלי, הוא התקשר לקצין אג"מ של הפיקוד ואז אמרו לי להרים זיקוקים. גלזחות את עצמי, זיהיתי את עצמי, והתחלתי בתנועה, ובאמת, כשהגעתי לאזור העצים האלה, פתחו עלי באש. התברר שאלה היו טנקים של חט' 4, פגעו לי

4. עותק מס' א.
ע. א.

- ת. בטנק אחד אנחנו השבנו אש ופגענו ב-2 טיראנים" שהיו שמה נטושים, שאותם זיהינו, כן -
(המשך) זיהינו טיראנים ופגענו ב-2 טיראנים נטושים, היה שלב של זיהוי ואז המשכנו בתנועה, כמובן,
אחרי שנפגע לי טנק אחד ונהרג לי ה-קמב"צ.
- ש. זהו זה? למרות כל הזיהויים?
ת. למרות כל הזיהויים.
ש. מה קרה שם?
ת. אחר כך הגיע לשם ה-סמח"ט שלהם, וקצין ה-אג"מ, היה שם איזה שלב של אי-בהירות.
ירדתי למטה, ביום שני בערך בשעה 6 בבוקר, 7 בבוקר הגעתי לאזור גשר אריק שם חדלקתי
ופינתי פצועים שהיו לי, והמשכתי למעלה למחנה ירדן להתארגן מחדש.
ש. אמור, האם מסרת לאלוף אבידר את כל הפרטים האלה?
ת. כן.
ש. כך שזו מעין כפילות, למעשה.
ת. כן.
ש. חגיד לי, כדי לבלום את הכוח הסורי באותה גזרה, מה היה הכוח שהיה, לדעתך, דרוש לנו
באותה גזרה?
ת. שאלה שאני לא חשבתי עליה, אבל אני יכול, פחות או יותר...
ש. יש לך הזדמנות לחשוב.
ת. כן, נתחיל עם ציר הנפט, באזור ציר הנפט - אני חושב שאם היו באזור הזה - מ-114
דרומה, כ-2 גדודים. הם היו...
ש. על ציר הנפט - האם יש שם שדות מוקשים?
ת. שדות מוקשים על ציר הנפט - בקו הסגול - באזור הזה בערך, בלילה אחד לפני המלחמה -
כמה לילות לפני המלחמה, עשו שם מיקוש נוסף.
ש. לו היה שם מיקוש הרבה יותר אינטסיבי?
ת. היה משהה אותם.
ש. הרבה?
ת. אני חושב שכן, כי אנחנו, המטרה שלנו היתה בהתחלה - כיוונו את טנקי הנוכרים ואת טנקי
הגישור, אתה מבין?
ש. ודפקתם?
ת. ודפקנו, אבל, זה לא הספיק, שדות מוקשים רחבים היו עוזרים.
ש. ולו, נניח, בוא נראה למעשה את הגדוד שלך, הכוח הלך עם ה-סמג"ד ל-101 כמה טנקים הוא
מנה שם?
ת. היו 4 טנקים של פלוגה 1 ועוד - 8 טנקים.
ש. סה"כ?
ת. כן.
ש. מתוך, כמה טנקים, היו בגדוד?
ת. היו בשלב הראשון 31.
ש. לו היו מתרכזים, נאמר, 20 טנקים בציר הנפט, ולא תופסים את כל המקומות שבהם למעשה
התנהלה הפריצה, מכיוון שאם אני מבין נכון, הטנקים שלך - פרט ל-116 ולמספר טנקים,
שהיו בג' וחאדר, לא היו במקומות שהאויב פרץ בהם, האם זה נכון? רובם?

עוֹתָק מִס' 1.
ע. א.

ת. כן, אבל הם הגיעו לשם.

ש. בוא נראה, היו לך 31 טנקים?

ת. כן.

ש. יצאו עם ה-סמג"ד?

ת. כן.

ש. נשארו 23 טנקים.

ת. כן.

ש. מה-23 טנקים היו: במוצב 116 - 3, הלאה - על ציר הנפט היו 6, זה 9.

ת. כן.

ש. 9 מתוך ה-23 היו במקומות שהאוייב פרץ בהם.

ת. לא, במוצב 115, אני חושב שזה די שייך לאזור הפריצה.

ש. זה רק בשעה 8 בערב.

ת. כן.

ש. רק ב-8 בערב, אבל לפני זה - שם לא היתה פריצה ושם לא הלך מאמץ, זה היה מאמץ

מקומי לתקוף את מוצב 115.

ת. כן.

ש. יוצא - שמול הפריצה, שזה 116, 115, היו כחריסר טנקים, וחריסר טנקים היו במקומות

אחרים.

ת. כן.

ש. והשאלה היא כזו: כחכם לאחר מעשה, ואל תראה בזה בקורת עליך - ממי שיושב כאן

בכורסא, לבקר אדם שנלחם, לו היתה לך אז תמונה יותר בהירה - או לממונים עליך,

וניתן היה לרכז על אזור ציר הנפט - גאמר 20 טנקים בערך, ולהביא

מגדוד 82 - עוד איזה 2 פלוגות אתה לא חושב שאפשר היה לבלום?

ת. אני מבין שאפשר היה לבלום אותם, גם כבלימה וגם מעוד סיבה, ההצלחה הראשונה שלהם

נחנה להם מרץ להמשיך....

ש. ברור, במקום שהם לא הצליחו - הם לא המשיכו הלאה. ואני חושב שהסיבה שהם הלכו בציר

כודנא מפני ששם היתה להם פריצה יותר טובה.

ת. כן, עכשיו יש עוד נקודה, היו פה 6 טנקים, אמרתי לך, פה 3 ופה 3.

ש. אחד מתכוון ל-113 ול-114?

ת. כן, ופה לא היה נסיון פריצה, אמרתי לך שהיה פעם אחת על מוצב 113 נסיון, אבל לא רציני,

ואלה נראה לי, אלה - רציתי להזיז אותם, גם תוך כדי המהלך, תוך כדי המלחמה, ניסיתי

להעביר אותם ולא קבלתי אישור, אני לא אומר שהשיקול של ה-מח"ט, אני חושב שגם הוא

היה שיקול נכון, אנחנו הרבה פעמים ראינו ציר רפיד שלהם, שלנו - הנקודה שיכולים לפרוץ

בה, זה ציר כביש, ואז בגלל זה, אולי לא היה שווה להזיז אותם, מבין?

ש. כלומר, להבין מדברייך שלו לא היו טנקים ב-114, 113, יתכן שהאוייב לא היה מפנה את

מאמצו לציר רפיד.

ת. יכול להיות, יכול להיות, אני.....

ש. האין זו ספקולציה מאד מפליגה? למה לאוייב היה מתכוון מראש - לפרוץ על ציר רפיד.

עוֹתָק מִס' 1.

ע. א.

- ש. היה משקיע לשם, בשלב הפתיחה איזה גרוד טנקים, ואחר-כך - מכניס לשם חטיבה, (המשך) כנראה שתוכנית האוייב המקורית, לפי התיאור שלך - היתה לפרוץ בציר כודנא ובציר רפיד, אמת?
- ת. אמת.
- ש. עכשיו, למה אני שואל את זה? מפני שערך כמה שאני יודע, אתם בשריון שואפים תמיד לפעול כאגרופים.
- ת. נכון.
- ש. והנה כאן למעשה הגרוד שלך פוצל למחלקות, ובשלב מסויים, לקחו ממך בכלל חלק ונתנו אותו לכוח אחר.
- ת. הנקודה הראשונה - חשובה פה הנקודה הראשונה - שאנחנו לא יצאנו למלחמה.
- ש. עד כמה שאני מבין, אתה למעשה לא ידעת שהתחילה המלחמה, שיש מלחמה. התגובות שלך היו "תגובות בט"ש", מה שנקרא, שלחת, לחסום את כל הגזרה, למנע פריצת אוייב בכל הגזרה.
- ת. אני אניד לך, אני גמרתי פו"מ, ועשינו הרבה תרגילים של הגנה, של אוגדה משורינת של רמת-הגולן, ותמיד ראינו ככה, טנקים בקו הראשון ומאגפים בסדר גודל של מגדוד - ומעלה ולא פחות מגדוד, להפעיל כאגרופ משוריין למאמצים של האוייב, וזה לא בא לידי ביטוי.
- ש. בוא נראה את התמונה הכללית, ואתה - בדרג מג"ד ודאי היתה לך אותה, היו 2 גרודים פרושים בקו, אתה ונפשי, כל גרוד היה פרוש עם פלוגה, ו-2 פלוגות מרוכזות, וחטיבה שלמה מרוכזת. טבעי היה לראות פה התפתחות שמפעילים את 2 הפלוגות להרביץ מכה באיזה שהוא מקום, או לבלום בגזרה אחת, ולהביא - כוח עתודה להפעיל אותו במרוכז, חטיבה 7 וכדומה.
- ת. אני מראש כבר התפצלתי על כל הגזרה - אתה מבין?
- ש. האם בגלל זה שאתה רצת לתפוס את הרמפות, איך אומרים לעשות "יום קרב"?
- ת. כן.